

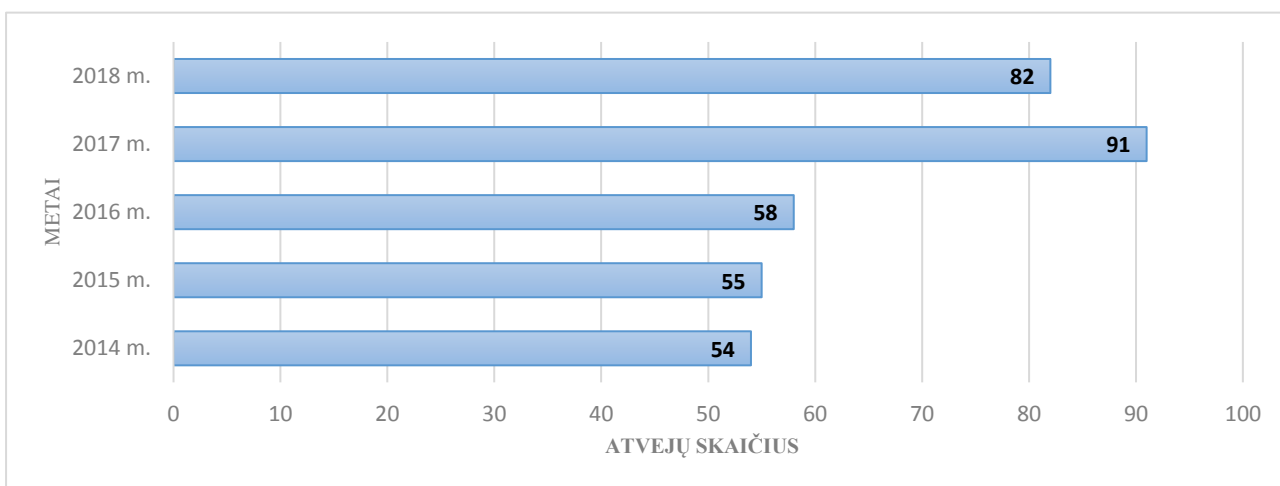
Vilkaviškio rajono savivaldybės švietimo įstaigas lankančių vaikų pedikuliozės susirgimų 2018 m. ataskaita

Pedikuliozė (utėlėtumas) – tai užsikrėtimas utėlėmis. Pedikuliozės sukėlėjai: galvinė utėlė *Pediculus humanus capitis*, parazituoianti žmogaus galvos plaukuose, drabužinė utėlė *Pediculus humanus corporis*, parazituoianti žmogaus drabužiuose, *Phthirus pubis*, parazituoianti gaktos srities (intensyvaus užsikrėtimo atveju – ir kitose plaukuotose kūno vietose) plaukuose. Visų rūšių utėlės maitinasi žmogaus krauju, sudeda kiaušinius (glindas), kuriuos priklijuoja prie plauko arti odos. Utėlės nešokinėja, bet greitai šliaužioja.

Tušti glindų kiautai, negyvos glindos ar utėlės gali būti įvardijamos kaip buvęs užsikrėtimas. Gyvos, judančios utėlės ar gyvos glindos, esančios arti plauko šaknies, patvirtina aktyvų užsikrėtimą. Glindos yra 1,0–1,5 mm dydžio, suaugusi utėlė yra maždaug sezamo sėklos dydžio. Geriausias būdas aptikti utėles – vandeniu sudrėkintomis tankiomis šukomis šukuoti plaukus. Pleiskanos gali būti klaidingai priskiriamos glindoms. Glindos tvirtai prisiklijavusios prie plauko, jos nenukrenta nuo judesio, brūkštelėjimo ar pūstelėjimo.

Pedikuliozės epidemiologinė priežiūra ir kontrolė Vilkaviškio rajono savivaldybės (toliau Vilkaviškio r. sav.) švietimo įstaigose vykdoma vadovaujantis „Pedikuliozės epidemiologinės priežiūros ir kontrolės veiksmų plano Vilkaviškio rajono savivaldybės ugdymo įstaigose tvarkos aprašu“, kuriame nurodoma, kad mokinio tėvai/globėjai, nustatčius jų vaikams apsikrėtimo utėlėmis faktą, turi pateikti informaciją (raštu) apie taikytinas utėlių naikinimo priemones. Pedikuliozės patikrinimai Vilkaviškio r. sav. ugdymo įstaigose atliekami po kiekvienų atostogų bei esant poreikiui.

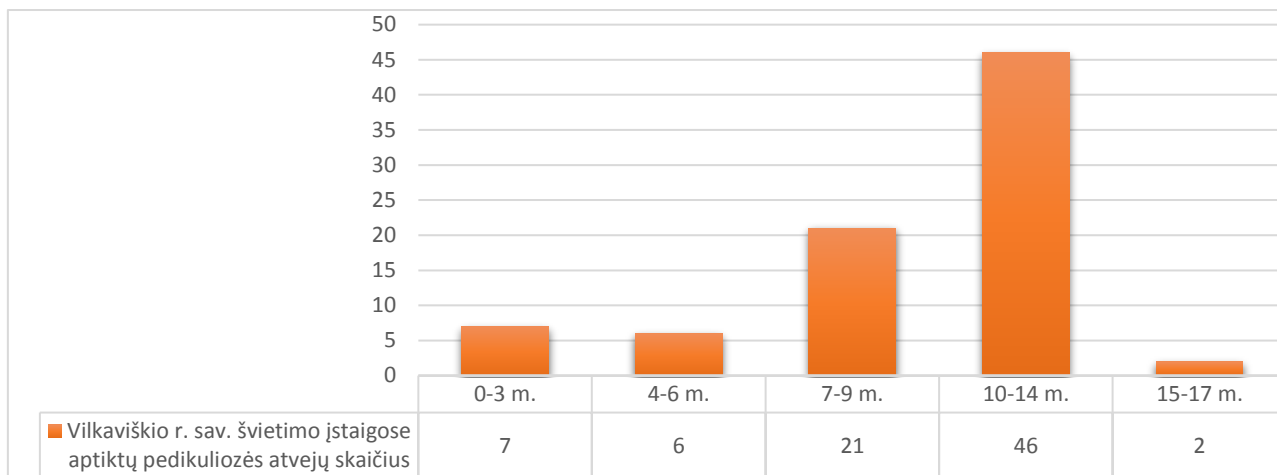
2018 m. Vilkaviškio r. sav. ugdymo įstaigose, atliekant visuomenės sveikatos priežiūros specialistams mokinių švaros patikrinimus, buvo užregistruoti 82 pedikuliozės atvejai, 2017 m. – 91 atvejis, 2016 m. – 58 atvejai, 2015 m. – 55 atvejai, 2014 m. – 54 atvejai (1 pav.).

1 pav. Pedikuliozės paplitimas 2018 m. Vilkaviškio r. sav. ugdymo įstaigose.

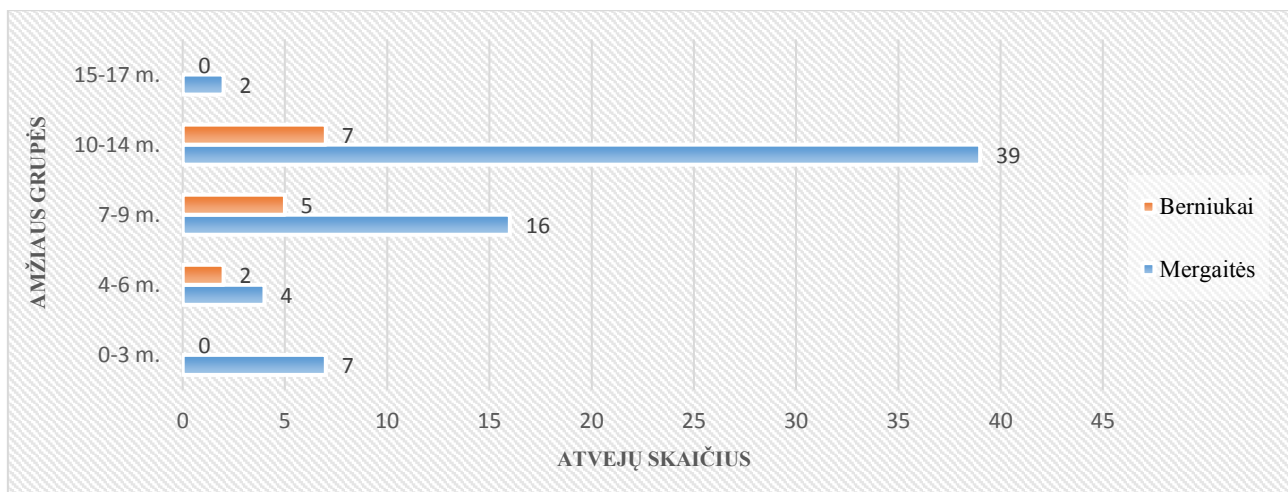
Džiugina, kad 2018 m. Vilkaviškio r. sav. ugdymo įstaigose 9 pedikuliozės atvejais buvo nustatyta mažiau nei 2017 m.

2018 m. Vilkaviškio r. sav. ugdymo įstaigose didžiausias skaičius pedikuliozės atvejų buvo nustatytas 10–14 m. vaikų amžiaus grupėje – 46 atvejai, o mažiausias pedikuliozės atvejų skaičius buvo 15–17 m. mokinių amžiaus grupėje – 2 atvejai. Vilkaviškio r. sav. ugdymo įstaigose pedikuliozės atvejų skaičius tarp 0 – 3 m. amžiaus ugdytinių pasitaikė 7 atvejais, 4–6 m. amžiaus vaikų tarpe buvo 6, o 7–9 m. mokinių amžiaus grupėje užregistruotas 21 pedikuliozės atvejis (2 pav.).

2 pav. Pedikuliozės paplitimas pagal amžiaus grupes Vilkaviškio r. sav. ugdymo įstaigose 2018 m.

Lyginant pedikuliozės paplitimą 2018 m. Vilkaviškio r. sav. švietimo įstaigose tarp mergaičių ir berniukų, matyti, kad dažniausiai pedikuliozė buvo nustatyta pas mergaites – 68 atvejais (83 proc.), pas berniukus – 14 atvejų (17 proc.) (3 pav.).

3 pav. Pedikuliozės paplitimas Vilkaviškio r. sav. ugdymo įstaigose pagal lytį 2018 m.

Žinios apie utėlėtumą yra esminis dalykas, pakeičiantis nuostatas ir elgesį bei užtikrinantis efektyvų jo plitimo mažinimą. Supratimas apie utėlių vystymosi ciklą padeda jas sėkmingai sunaikinti.

Užsikrėtimas utėlėmis – viena iš labiausiai paplitusių ir būdingų visiems pasaulio regionams ligų. Ši liga pavojinga visiems pasaulio gyventojams, nepriklausomai nuo geografinės padėties ar klimato juostos. Skurdas, bedarbystė, žemas išsilavinimas yra veiksniai, prisidedantys prie ligos plitimo, tačiau reikėtų pabrėžti tai, kad pedikulioze gali užsikrėsti visi asmenys, nepriklausomai nuo jų socialinės padėties.

Visuomenės sveikatos specialistė Edita Jankienė